

53465
1920 r.
aa
K

Warszawa, dn. 30.X. 1920 r.

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

Oddział II Informacyjny

B.W. № 49082 /II

Do
Adjutantury Generalnej

B e l w e d e r .

ppaki

W załączeniu przedkłada się do wiadomości raport placówki kowieńskiej z dnia 16/X-20.

Załącznik 1.-
=====

W z. Szef. Biura Wywiadów.

Stankiewicz
Mjr. Szt. Gen.

Otrzymują:

- 1/ Adjutantura Gen.
- 2/ Szef Oddziału II.
- 3/ Oddz. II. Dowództwa
- 4/ Kpt. Czarnocki.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

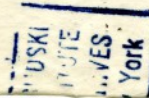
L. 53465 dnia 3/XI 1920 r.
Kopie. Wydział

735

R A P O R T.
=====

Położenie na Litwie jest bardzo podniecone. Spodziewają się wciąż najścia Polaków i z tego powodu czynione są gorączkowe przygotowania do wojny, ale kraj cały t.j. lud wiejski nie współczuje szowinistycznej propagandzie sfer rządowych; z powodu nieustających rekwizycji wojskowych jest on wrogo usposobiony względem rządu własnego i sceptycznie odnosi się do naszczuwających na polską ludność artykułów prasy i słowej propagandy, rozsyłanych agentów. Ekscesy, jakie dotąd miały miejsce, poczynione zostały przez wojskową organizację "Szauliu"/ strzelców/. Wojna naogół b. niepopularna i wojsko bije się niechętnie. Siły są bardzo słabe i niepewne, bo nabrani świeżo żołnierze nie jeszcze nie umieją i w boju oporu wytrwałego okazać nie są w stanie. Rząd ^{litewski} czując to i nie mogące rozbudzić patriotycznych uczuć, uciekł się do demagogji i wysuwał na pierwszy plan kwestję agrarną. Energicznie wzięto się do nacjonalizacji lasów i pośpiesznie brane są w administrację rządową majątki ziemskie osób rosyjskiego pochodzenia, posiadłości których nabyte zostały przez przywileje lub wprost były nadane darmo z koronnych ziem. Od konfiskaty dóbr wszystkich tych co opuścili Litwę powstrzymała tylko techniczna niemożliwość zorganizowania tych dóbr z powodu braku inwentarza i odpowiednio wykwalifikowanych urzędników. Naogół daje się zauważyć powszechny upadek ducha i rozgoryczenie do Sejmu i Rządu, że nie potrafił taktycznie i na drodze dyplomatycznej załatwić. Zapewne pod wpływem bolszewików, stojące u steru partje jednak głuche są na wszystko i w zaślepieniu za wszelką cenę starają się wywołać w kraju pospolite ruszenie na świętą wojnę przeciw Polakom. Dostatecznych jednak środków do tego nie posiadają, ani pieniężnych ani moralnych. Niemcy co prawda obiecują dawać amunicję i broń, a w ostatniej chwili, kiedy to piszę, rozeszła się nawet pogłoska w mieście, że się pojawili już w mieście Niemcy-instruktorzy, jako "freiwillige". Wiadomość ta

jednak wymaga potwierdzenia. Położenie obywateli polaków staje się coraz gorsze; większość ich jest już internowana i nie może się poruszyć, na innych poczynione były napady; według wiadomości francuskiej misji zabitych jest już 24. osoby. Ze źródeł dobrze poinformowanych finansowy stan Litwy jest zupełnie krytyczny. Pieniądzy w kasie zupełnie mało, nadzieja cała na obiecanie przez rząd bolszewicki 3 miliony marek.

...../szyfr/

Chcąc zdobyć popularność w sferach włościańskich, Rząd Wielński musi odpowiedzieć na proklamacje Rządu Kowieńskiego przyrzeczeniem natychmiastowego przeprowadzenia sprawiedliwej reformy agrarnej na tych samych mniej więcej zasadach, co i Kowieński Rząd i zniesienia uciążliwych i ciągłych rekwizycji wojskowych, które najwięcej ludność oburzają, bo rząd Kowieński płaci za rekwizycje przeważnie kwitami.

Sejm traci coraz więcej popularność i kredyt w kraju, ^{Polska musi} Układy trzeba nawiązać z partją t. zw. "Pażanga" / postępową / i rząd obecny obalić. Najniepopularniejszym hasłem na Litwie jest zależność wszelkiego rodzaju od Polski. Polityka powinna być czasowo prowadzona pod hasłem niezależności. Wymagają tego nie tylko narodowościowe aspiracje litwinów, ale i to głównie, względy ekonomiczne. Pewne inteligentniejsze sfery tu są tego zdania, że przy dobrych i szczerych chęciach porozumienie pokojowe jest jeszcze zupełnie możliwe. Agresywne kroki ze strony litewskiej są bardzo wątpliwe. Będą oni prowadzili obecnie politykę obronną.

Z a z g o d n o ś ć o d p i s u :

Stancja Eusebio

